

Ч Е Р К А С И

ГРОМАДСЬКИЙ БЮДЖЕТ

міста Черкаси як інструмент
прямої демократії розподілу коштів
місцевого бюджету

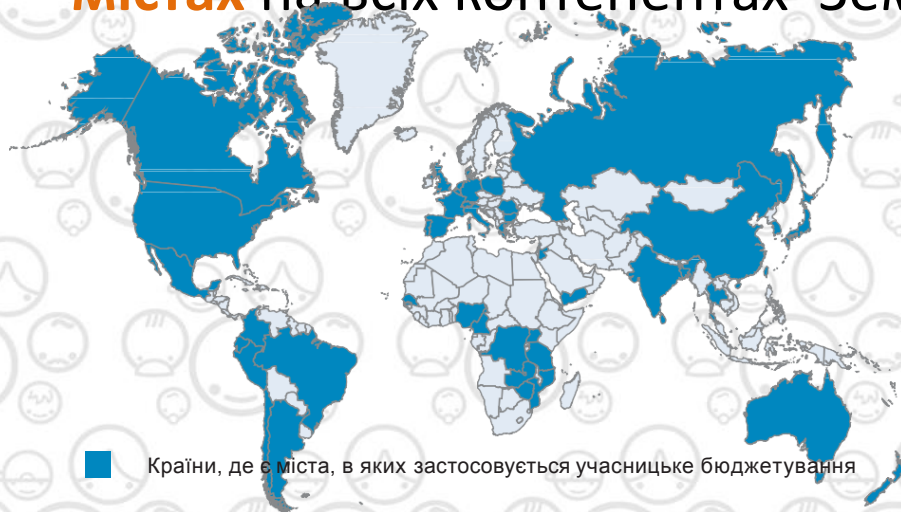
**Доповідач: Джуган Н.В. - директор
департаменту фінансової політики**

поняття та історія бюджету участі (громадський бюджет)

Учасницьке бюджетування (*participatory budgeting*) – інструмент прямої демократії за допомогою якого громадяни беруть участь у прийнятті рішень щодо розподілу бюджетних коштів.

Вперше повний процес творення парципаторного бюджету відбувся у місті **Порту-Алегрі (Бразилія) – 1989 року**

Сьогодні учасницький бюджет практикується більш ніж у **1500 містах** на всіх континентах Землі

Найчастіше в світі він твориться через використання таких знарядь, як визначення пріоритетів щодо муніципальних видатків самими членами спільноти, вибір бюджетних делегатів – репрезентантів місцевих спільнот, технічна підтримка з боку муніципальних радників, місцеві та регіональні збори з метою обговорення та голосування пріоритетних видатків, а потім втілення ідей, що мають безпосередній вплив на якість життя мешканців.

СХЕМА ПОБУДОВИ МОДЕЛІ ГРОМАДСЬКОГО БЮДЖЕТУ

Громадський бюджет м. Черкаси

Координаційна рада

Громадський бюджет міста Черкаси:

утворена: розпорядженням міського голови від 16.06.2015 №112-р (зі змінами)

запроваджено : рішенням Черкаської міської ради від 20.08.2015 №2-1453 “Про затвердження міської цільової програми «Громадський бюджет міста Черкаси на 2015-2019 роки” (зі змінами)

склад : 20 осіб

документ: програма

строк дії: 5 років

ресурс : 5 млн.грн. на 2016 р., 10 млн.грн. з 2017 р.

координуючий орган: Координаційна рада з питань громадського бюджету

офіційний інформресурс: сайт Черкаської міської ради

досвід : Республіка Польща

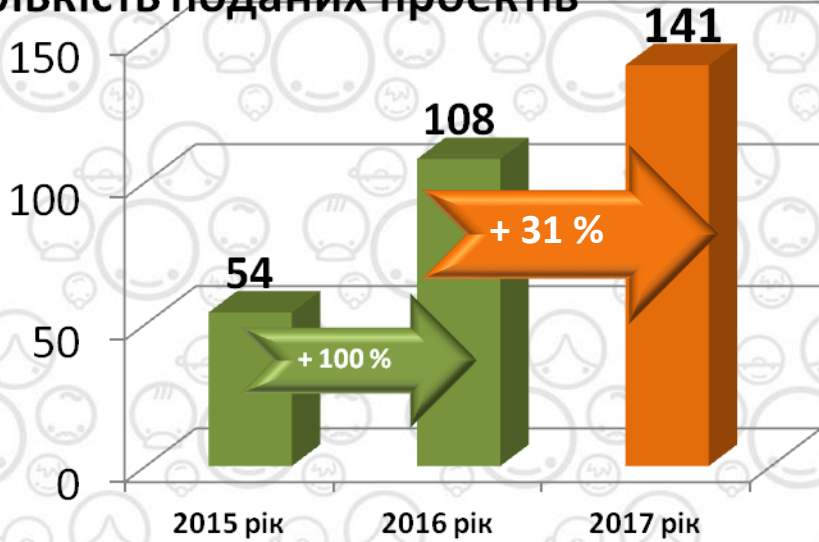
Вимоги до проектів

- **вартість** – до 2 млн.грн. та не менше 30 тис.грн.
- **підтримка** – не менше 10 осіб
- **період реалізації** - протягом року
- **загальна доступність** жителів до виконаного проекту, мати конкретне визначене місце реалізації (зміни з 2016 року)
- **повноваження щодо реалізації** - виконавчі органи Черкаської міської ради
- **автор проекту** – вік від 18 років, має проживати в м. Черкаси (зареєстрований, працювати, навчатися, служити чи ін.)

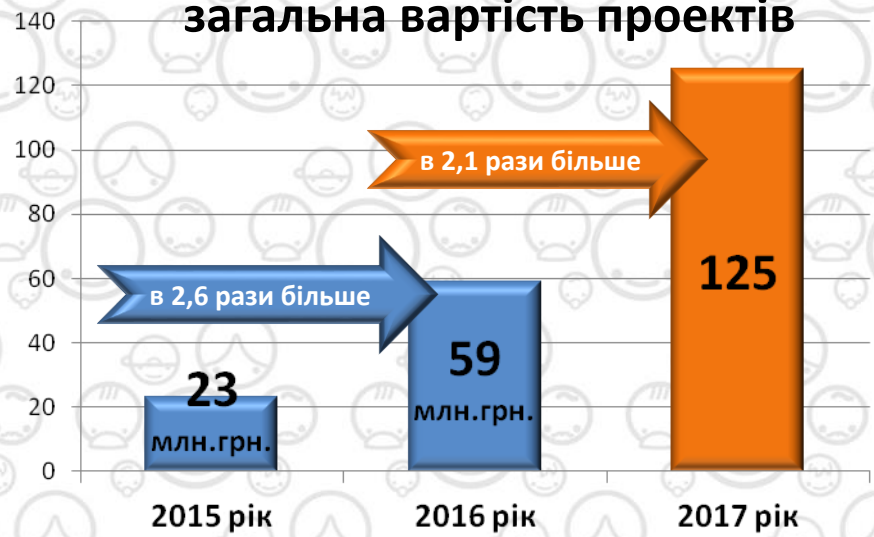

Подання проектів громадського бюджету в 2015-2017 роках

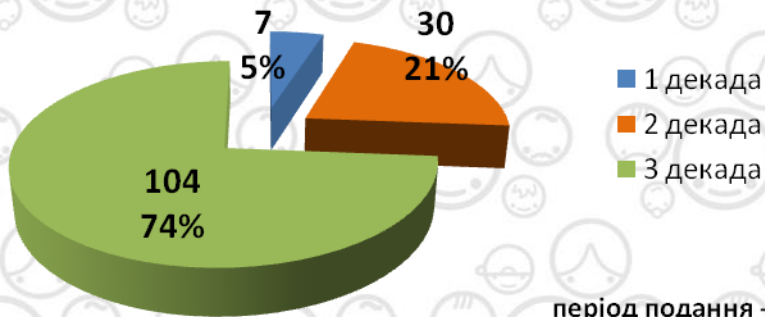
кількість поданих проектів

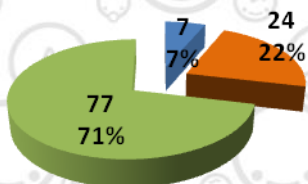
загальна вартість проектів

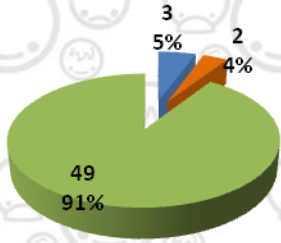
період подання - 2017

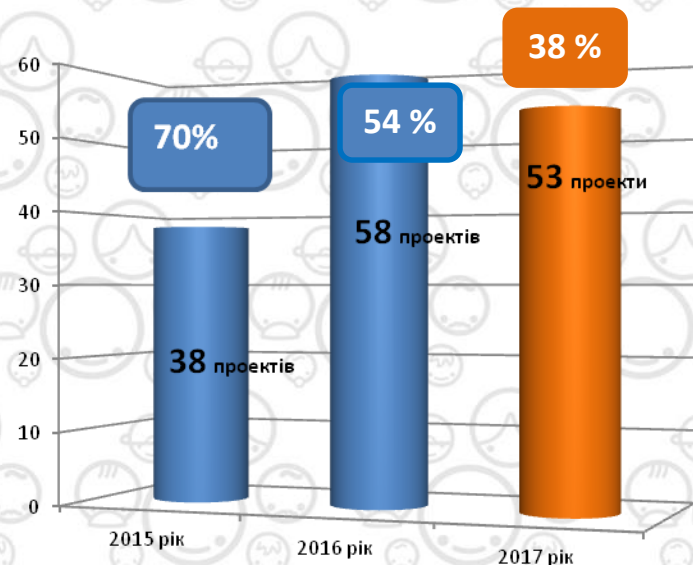
період подання - 2016

період подання - 2015

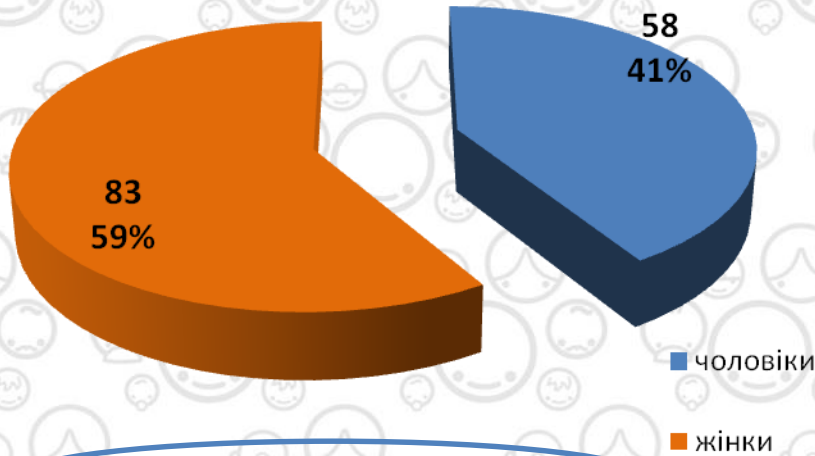

подано проектів в останні 3 дні

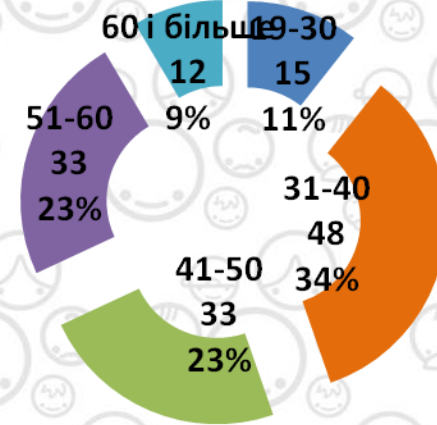

Подання проектів громадського бюджету в 2015-2017 роках

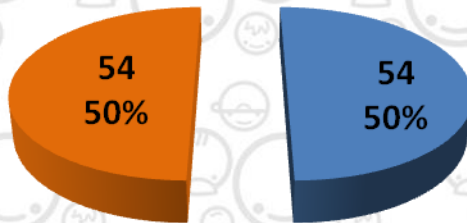
гендер 2017

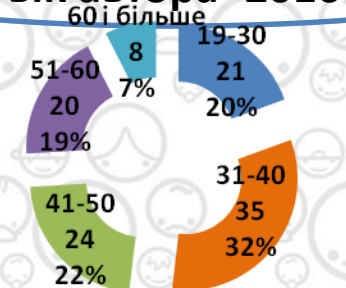
вік автора -2017

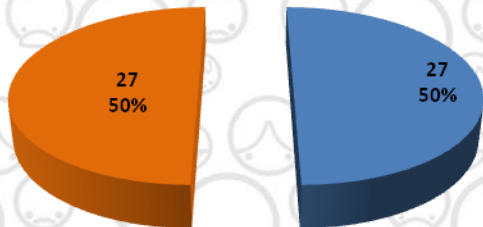
гендер 2016

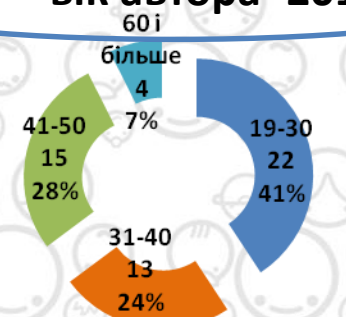
вік автора -2016

гендер 2015

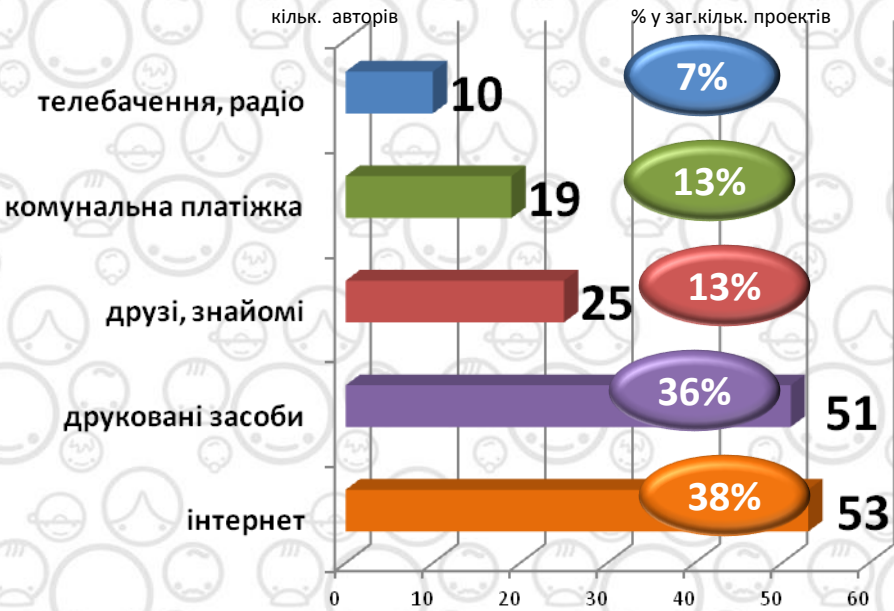

вік автора -2015

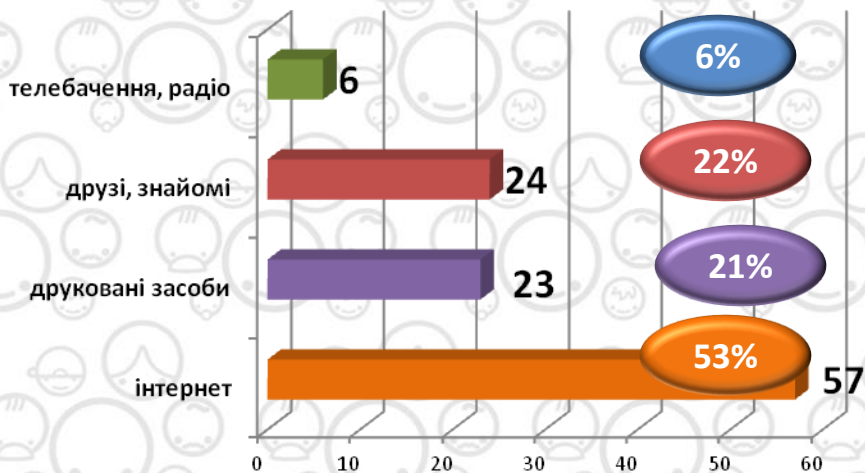

Подання проектів громадського бюджету в 2017 році

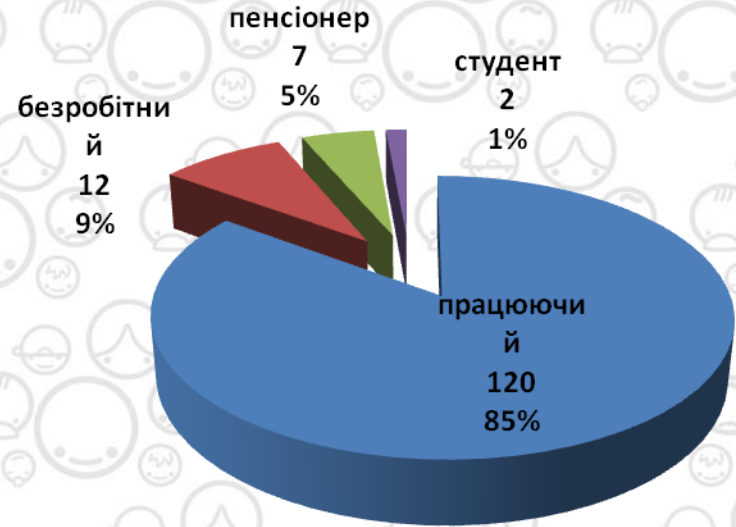
Де дізналися про проект в 2017 році?

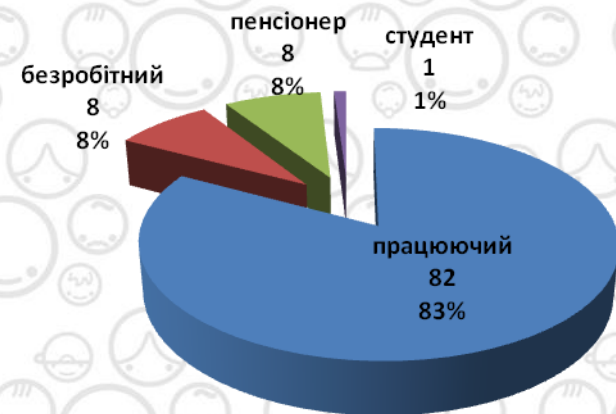
Де дізналися про проект в 2016 році?

Зайнятість автора в 2017 році:

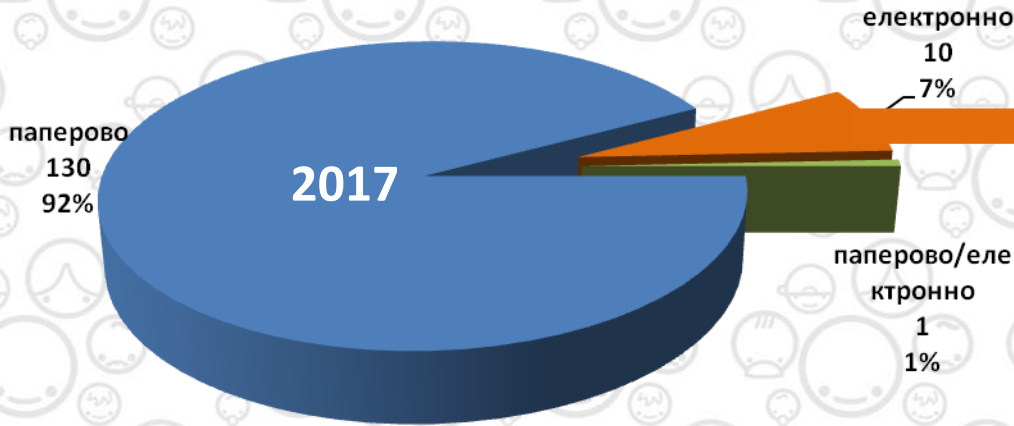
Зайнятість автора в 2016 році:

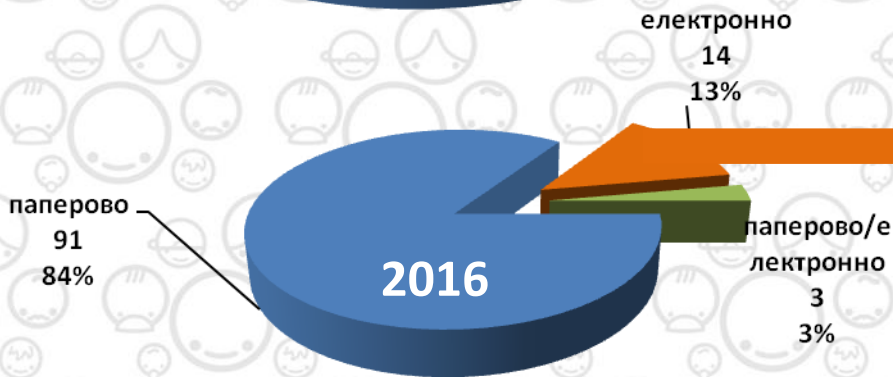

Подання проектів громадського бюджету в 2016-2017 роках

подавалися проекти:

8 проектів із 11, які подавалися в електронному вигляді, надійшли в останній день

10 проектів із 17, які подавалися в електронному вигляді, надійшли в останній день

Громадський бюджет міста Черкаси - для реалізації в 2018 році подано 141 проект

Проекти-переможці, які будуть реалізуватися в 2018 році, визначалися за кількістю голосів:

серед проектів вартістю до 300 тис.грн. (т.з. малі проекти) в межах суми 1млн.грн. (10%)

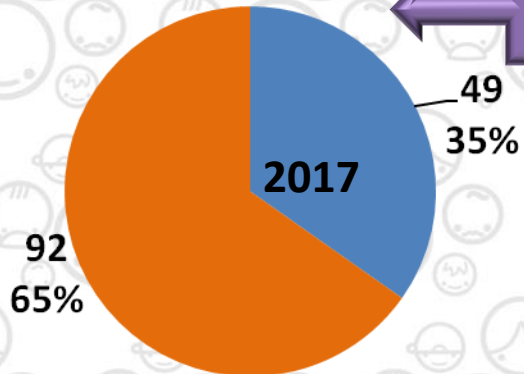
серед проектів вартістю від 300 тис.грн. до 2млн.грн. (включно, т.з. великі проекти) в межах суми 9 млн.грн.(90%)

10
млн.грн.

кількість

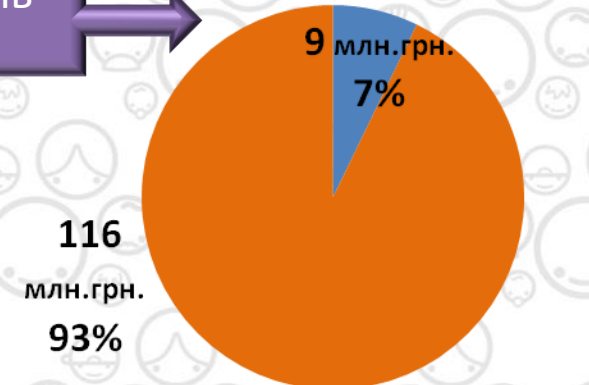
сумарна вартість

Відповідно до поданих бланків маємо такий розподіл:

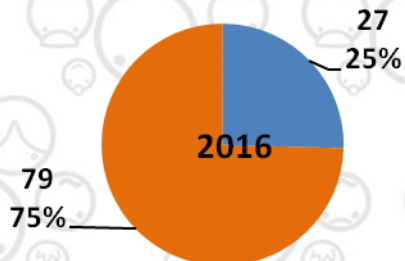
■ проекти вартістю менше 300 тис.грн

■ проекти вартістю більше 300 тис.грн.

116
млн.грн.
93%

4
млн.грн.
7%

55
млн.грн.
93%

2016

Аналіз проектів громадського бюджету-2016

ЧЕРКАСИ

подано
108 проектів

автор
відмовився від участі
або відмова автору КР

6 проектів

причини відмови

- не зібрано підписи;
- не відповідає умові "загальнодоступність"

передано
для аналізу
до департаментів

102 проекти

70 проектів

ПОЗИТИВНИЙ ВИСНОВОК
НЕГАТИВНИЙ ВИСНОВОК

32 проекти

ЧЕРКАСИ

допущено до
голосування
70 проектів

причини негативного висновку

- неналежна земельна ділянка;
- строк реалізації більше одного року;
- вартість більше 1 млн.грн.;
- не є комунальною власністю;
- не відповідає умові "загальнодоступність";
- є документи, які заперечують реалізацію такої ідеї

кількість проектів, які було проаналізовано департаментами

	2016 102 проекти	2015 51 проект
департамент житлово-комунального комплексу	57	13
департамент освіти та гуманітарної політики	22	23
департамент охорони здоров'я та медичних послуг	10	3
департамент архітектури, містобудування та інспектування	7	7
департамент організаційного забезпечення	2	2
департамент соціальної політики	2	2
департамент економіки та розвитку	2	1

Громадський бюджет м. Черкаси 2017

ЧЕРКАСИ

подано
141 проект

відмовлено
координаційною радою

11 проектів

причини відмови:

- не відповідне місце реалізації (не м. Черкаси)
- відсутня загальнодоступність (автор відмовився уточнювати);
- не компетенція органів Черкаської міської ради

передано
для аналізу
до департаментів

130 проектів

105 проектів

ПОЗИТИВНИЙ ВИСНОВОК
НЕГАТИВНИЙ ВИСНОВОК

25 проекти

подано апеляцію

7 проектів

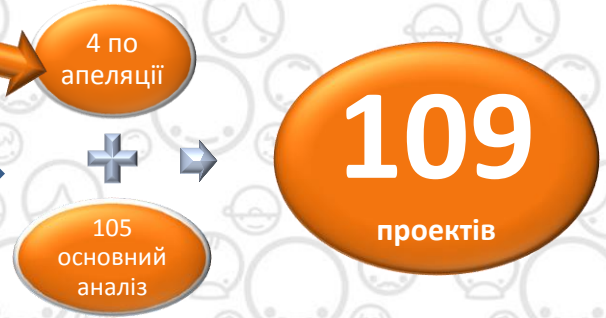
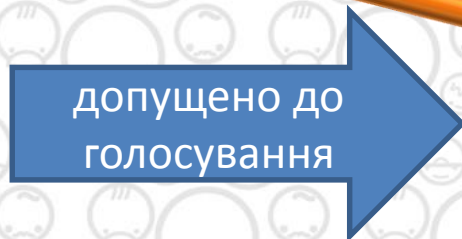
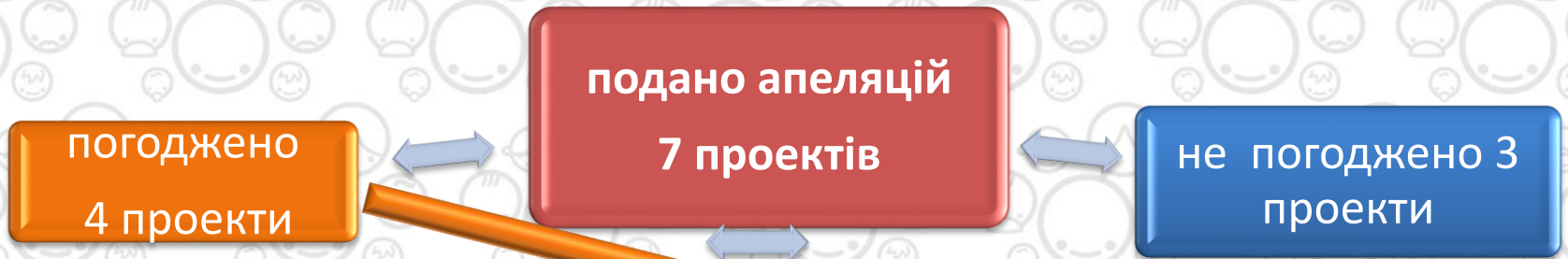

причини негативного висновку:

- неналежна земельна ділянка;
- реалізація більше 1 року;
- не відповідає критерію загальнодоступності;

Громадський бюджет м.Черкаси 2017

до 300 тис.грн.

36 проектів

6,8 млн.грн.

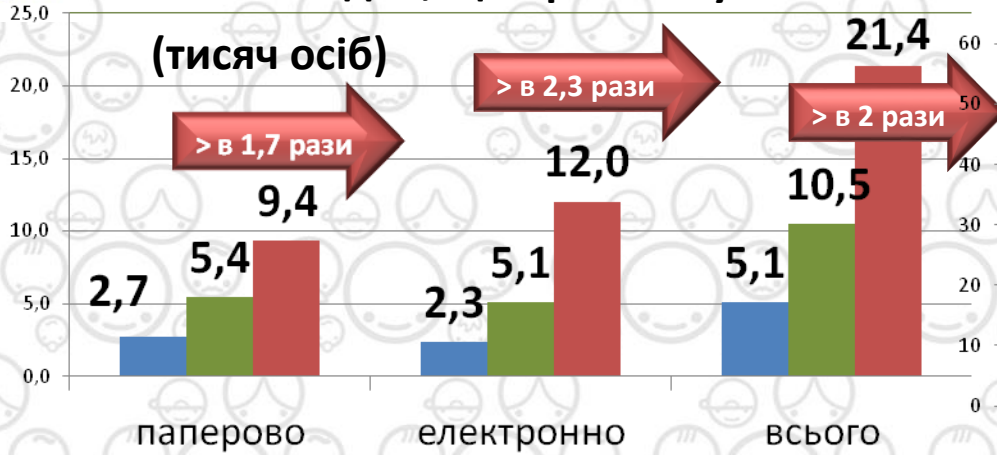
від 300 до 1 млн.грн. (включно)

73 проекти

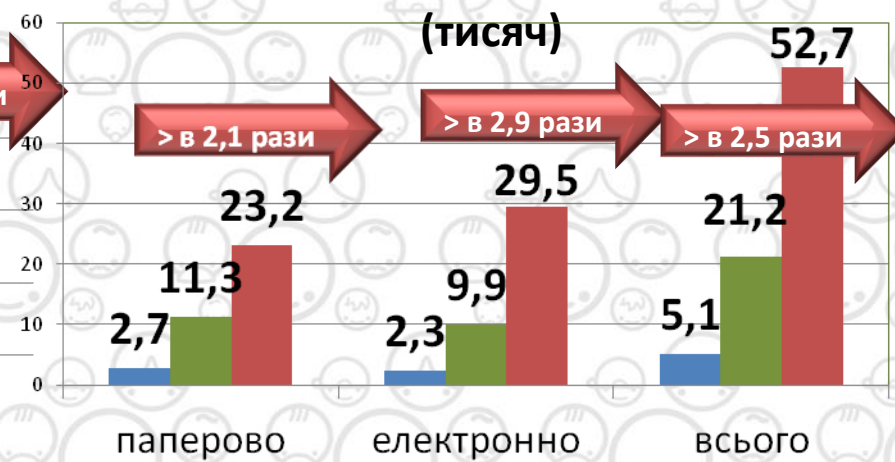
92,3 млн.грн.

голосування - 2017

кількість людей, що проголосували

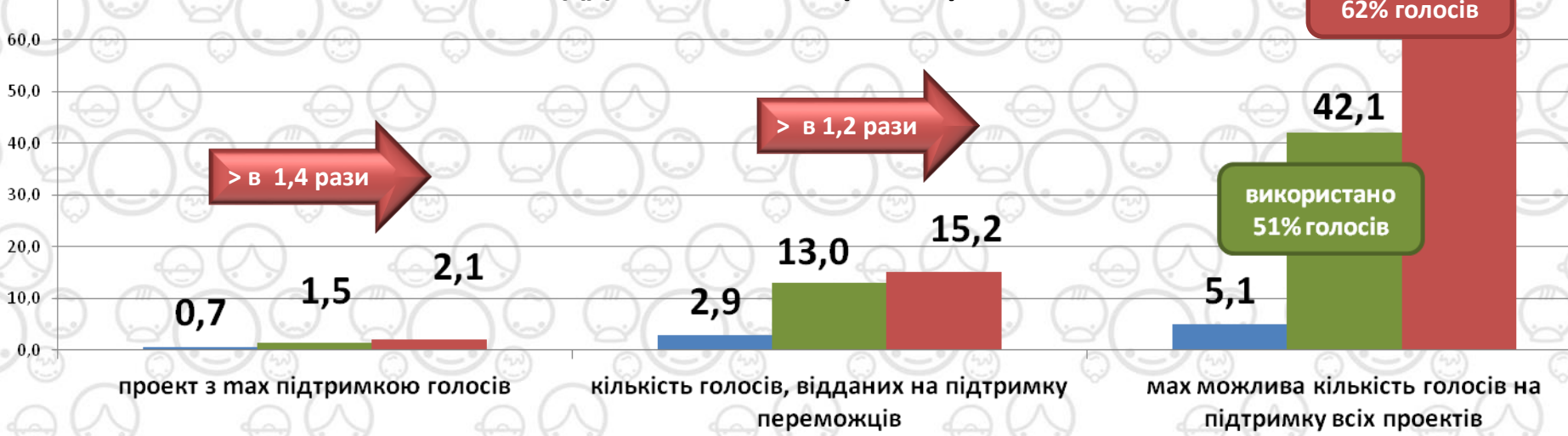

кількість відданих голосів за проекти

2015 2016 2017

кількість відданих голосів (тисяч)

ГОЛОСУВАННЯ - 2017

7809 жителів (37%)
проголосували за 1 проект

3530 жителів (16%)
проголосували за 2 проекти

2407 жителів (11%)
проголосували за 3 проекти

2017 рік

середній показник
1 житель проголосував
за 2,5 проекти

7643 жителів (36%)
проголосували за 4 проекти

5361 жителів (50%)
проголосували за 1 проект

2016 рік

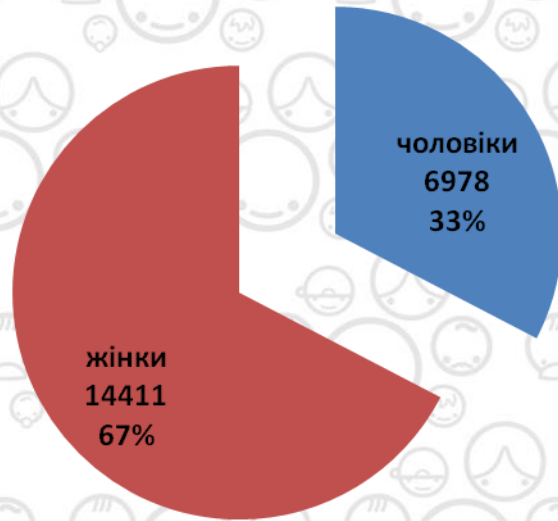

середній показник
1 житель проголосував
за 2 проекти

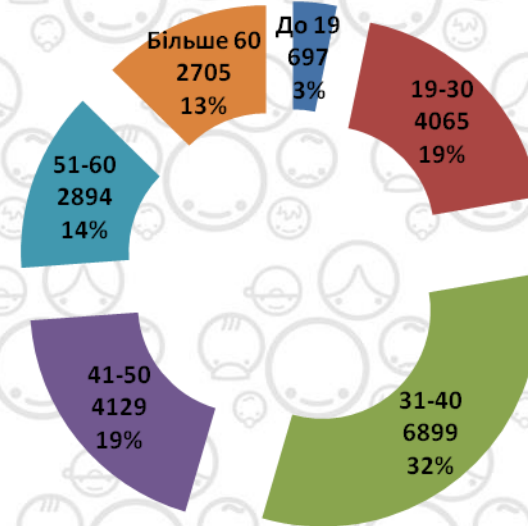
2421 жителів (23%)
проголосували за 4 проекти

ГОЛОСУВАННЯ - 2017

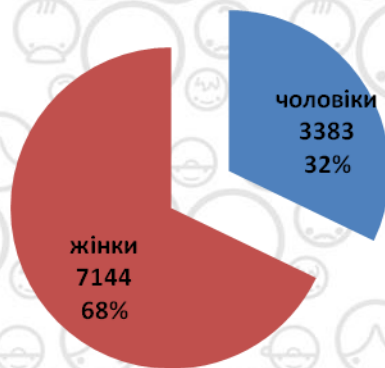
гендер - 2017

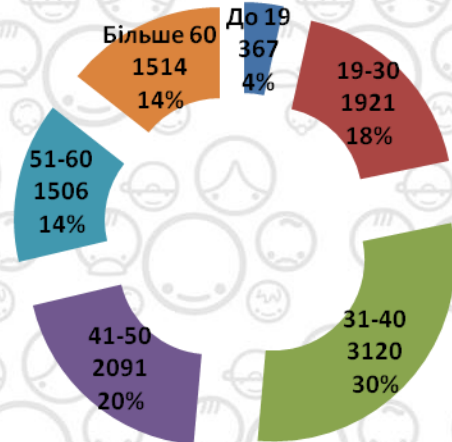
вік голосуючих - 2017

гендер - 2016

вік голосуючих - 2016

РЕКЛАМНА КАМПАНІЯ

- початок рекламної кампанії за 1,5 місяці до початку прийому проектів;
- 10 запланованих зустрічей з жителями у всіх районах міста
- 10 сітілайтів;
- реклама на зупинках та громадському транспорті;
- реклама на рахунках за воду (120 тис.шт.);
- реклама на тролейбусах (3 тролейбуси);
- розміщення банерів на сайтах (прийом, голосування);
- рекламний “куб” (1);
- залучення комітетів самоорганізації населення (19);
- визначеність строків голосування до початку прийому проектів;
- трансляція рекламного ролику, сюжетів та прями ефіри на місцевих телеканалах - «Рось», «ВІККА», «Громадське ТВ» (2 тижні);
- організація безперервної роботи консультативного центру під час подання проектів та голосування за них – 32 робочих дні

Проекти-переможці 2016 року

спортивні/
дитячі
майданчики

11 (42%)

**великі
проекти**

5 (56%)

**малі
проекти**

6 (35%)

люди/
діти

5 (19%)

**великі
проекти**

1 (11%)

**малі
проекти**

4 (23%)

дорога/
тротуар

4 (15%)

**великі
проекти**

1 (11%)

**малі
проекти**

3 (18%)

парковка

2 (8%)

**великі
проекти**

1 (11%)

**малі
проекти**

1 (6%)

пляж

2 (8%)

**великі
проекти**

0

**малі
проекти**

2 (12%)

парк/
пам'ятник

2 (8%)

**великі
проекти**

1 (11%)

**малі
проекти**

1(6%)

Подані проекти в 2017 році за групами

спортивні/ дитячі майданчики

35 (25%)
великі проекти
26
малі проекти
9

групові заняття/ читання

23 (16%)
великі проекти
13
малі проекти
10

дорога/ тротуар

21 (15%)
великі проекти
13
малі проекти
8

парки/ сквери

16 (11%)
великі проекти
13
малі проекти
3

фасади

6 (4%)
великі проекти
5
малі проекти
1

вело

3 (2%)
великі проекти
3
малі проекти
0

парковка

3 (2%)
великі проекти
0
малі проекти
3

соціальна допомога

3 (2%)
великі проекти
0
малі проекти
3

пляж

2 (1%)
великі проекти
2
малі проекти
0

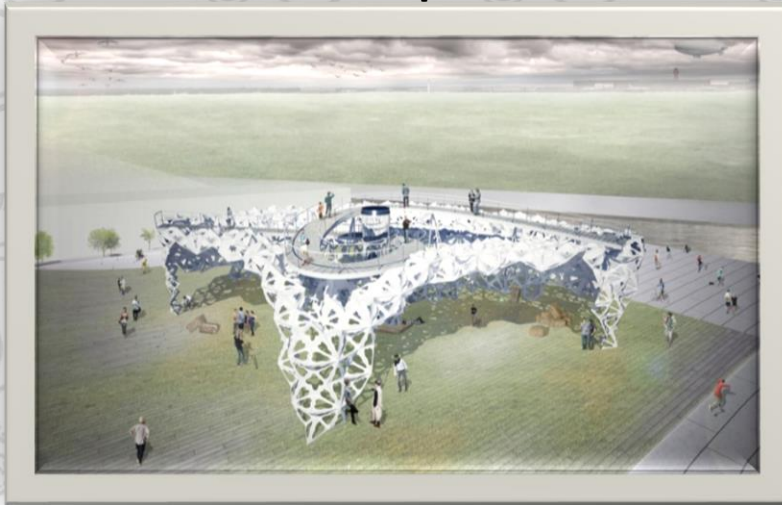

інші

29 (21%)
великі проекти
17
малі проекти
12

Приклади нестандартних проектів поданих в 2017 році

Динамічний павільйон
"Павільйон України"

Smart-зупинка громадського
транспорту UniverSITY

"CHE.BIKE" MOVEMENT

Трон короля семи королівств
з серіалу "Гра Престолів"

Проекти подані в 2017 році:

Облаштування території поліфункціонального
"розумного" місця відпочинку - Smart rest

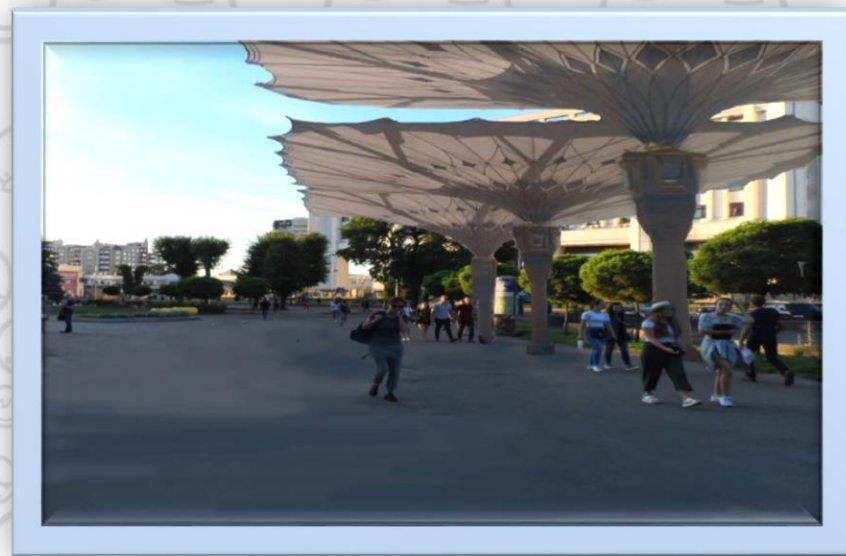

Мистецька алея

Кінотеатр
під відкритим небом

Придбання тролейбуса

Великі проекти переможці 2017 року

вартість
проекту
тис.грн.

кількість
голосів

30: Реконструкція прилеглої території Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів ЧМР №17

1900

1992

60: Капітальний ремонт території КНП "Перша Черкаська міська лікарня" ЧМР (парку Першої міської лікарні)

2000

1794

18: "Наукова хатка" - інтелектуальна платформа, що популяризує науку та впроваджує новітні технології

1999,6

1680

99: Капітальний ремонт футбольного поля на території Черкаської гімназії №9

2000

1629

9: Спортивно-розвивальний комплекс на території ДНЗ №70

981,4

1597

Малі проекти переможці 2017 року

вартість
проекту
тис.грн.

кількість
голосів

39: Мобільна рентенологічна система IMAX 102 для КЗ «Черкаська міська дитяча лікарня ЧМР»

245,6

2136

43: Відкриті міські дебатні турніри для учнів 7-11 класів на базі Дебатного клубу "Максимум" Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 17

133,2

1330

45: "Бібліотека під парасолькою" - літня вулична акція для популяризації української книги та залучення громади до читання.

30,6

809

42: Бібліотека згуртовує громаду

128,3

760

26: "Банк одягу. Допомога тим, хто її потребує". Встановлення в/біля торговельних центрах міста контейнерів для одягу, що був у використанні. Позбудьтеся одягу і взуття з користю.

150

745

1: Спортивний майданчик для учнів Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 21 ім. Ю.Г. Ілленка Черкаської міської ради Черкаської області

295

738

Громадський бюджет м.Черкаси реалізовані об'єкти (переможці 2015 року)

Облаштування тротуарною плиткою подвір'я Сучасний Дитячий Навчальний Заклад (ДНЗ №35)
Черкаської гімназії №9 ім. О.М.Луценка (88 елементів)

600
тис.грн

678
голосів

930
тис.грн

598
голосів

Громадський бюджет м.Черкаси реалізовані об'єкти (переможці 2015 року)

Благоустрій алеї парку
"Перша Черкаська міська лікарня"

1000
тис.грн

502
голосів

Потурбуйтеся про підростаюче покоління –
облаштуємо майданчик для дітей (ДНЗ №18)

600
тис.грн

178
голосів

Громадський бюджет м.Черкаси реалізовані об'єкти (переможці 2015 року)

Спортивний зал імені Сергія Амброса

1000
тис.грн

491
голосів

Створімо громадою умови для
безпеки життєдіяльності малят у садочку (ДНЗ №83)

860
тис.грн

499
голосів

Громадський бюджет м.Черкаси реалізовані об'єкти (переможці 2016 року)

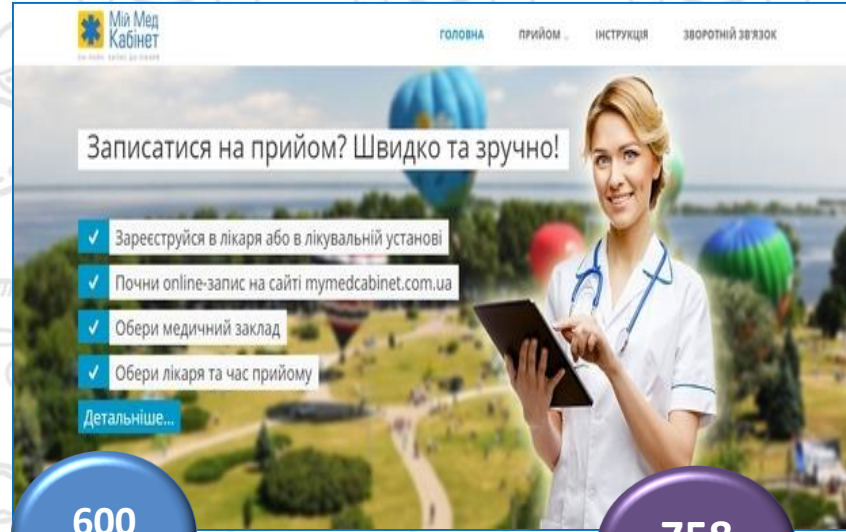
Проект Черкаського клубу "Що?Де?Коли?": Річна програма проведення інтелектуальних ігор для дітей, молоді та всіх бажаючих.

200
тис.грн

134
голосів

Запис до лікаря онлайн

600
тис.грн

758
голосів

Якщо Ви згодні з Умовами користування сервісом online-запису до лікаря,

Ви можете:

- переглядати перелік медичних закладів,
- переглядати перелік відділень,
- переглядати базу даних лікарів,
- переглядати розклад прийому пацієнтів,
- записуватися на прийом до обраного Вами лікаря.

Для користування сервісом

Ви маєте бути зареєстровані в медичній установі, одержавши **НОМЕР ЕЛЕКТРОННОЇ МЕДИЧНОЇ КАРТКИ.**

СЕРВІС БУДЕ для Вас тимчасово ЗАБЛОКОВАНО,

якщо Ви двічі впродовж двох місяців створили online-запис на прийом, але не відідали лікаря, або не скасували запис зазвичай. **БУДЬТЕ УВАЖНИ!**
Аби уникнути блокування сервісу, **ВИКОРИСТОВУЙТЕ SMS-КОД СКАСУВАННЯ** запису на прийом.

Я погоджуюся з умовами надання послуги.

Громадський бюджет міста Черкаси

2015
5 млн.

2016
10 млн.

2017
10 млн.

подання проектів

54

проекти

108

проектів

141

проекти

оцінка проектів на
можливість їх практичної
реалізації

51

проект

102

проекти

130

проекти

голосування за проекти

39

проектів

70

проектів

109

проектів

проекти-переможці

6

проектів

26

проектів

11

проектів

виконано проекти-
переможці
протягом наступного року

6

проектів

в процесі
реалізації

буде
реалізовува
тися в 2018
році

проблеми які виникають в процесі впровадження громадського бюджету

- тривалі **дискусії** між громадськістю та посадовцями самоврядування , затяжні строки прийняття рішень;
- сформована роками **недовіра** громадян до влади;
- низький рівень **активності** громадян;
- **нерозуміння** частиною громадськості моделі партиципаторного бюджетування;
- **завантаженість** посадовців самоврядування та відсутність мотивацій;
- **погрози** незадоволених прийняттям тих чи інших рішень;
- відсутність **зацікавленості** громадських активістів на фоні виборчих перегонів чи інших фінансово вмотивованих проектів;
- проблеми **ідентифікації** черкащан для запровадження електронного голосування ;
- відсутність професійних навиків в боротьбі з **антирекламою**.

Громадський бюджет міста Черкаси:

ДОСЯГНЕННЯ

та

ОЧІКУВАННЯ

напрацьовано **реальний**
механізм взаємодії з
громадськістю

визначаються найбільш
актуальні проблеми
міста

залучення частини
жителів до впливу на
бюджетну політику

удосконалити механізм
громадського бюджету

сформувати довіру до
місцевої влади

вирішити найбільш
важливі для жителів
проблеми

Дякую за увагу!

